

Fisk på børs

LØFT: Fondet Odin Norge med en oppgang på 1,9 prosent så langt i år. God utvikling i fiskeaksjene på Oslo Børs som gir det største positive bidraget til månedens avkastning. 2010 startet bra for fondet Odin Norge med en oppgang på 1,9 prosent.

Mistet gift

ØSTERSJØEN: Et skip som var på vei til St. Petersburg i Russland, mistet fire containere som sto stablet oppå hverandre på dekk. Den underste kollapset og det førte til at de tre andre triller over bord, sier Annette Stedt ved Kustbevakningen.

Krill redder regnskapet

OPPTUR: Aker BioMarine selger krillolje i tonnevis. Fjerde kvartal ble en opptur for selskapet hva gjelder omsetning. Hele 48 prosent opp fra tredje kvartal. Men selskapet trenger ikke bare vekst i omsetning. Aker BioMarine har nemlig nesten en milliard kroner i gjeld. Det betyr at selskapet må refinansiere for lån som forfaller i 2010. Det dårlige resultatet fører til at Aker ASA skyter inn vel en halv milliard kroner til ekstra egenkapital i selskapet. I 2010 venter selskapet å selge 120-160 tonn Superba til omtrent samme snittpris som i 2009.

BEKREFTET: Forskerne har bekreftet at kongekrabben gjør innhugg i faunaen. ILLUSTRASJONSFOTO

Gjør innhugg i faunaen

KONGEKREBBEN

– Endelig er det dokumentert at kongekrabben gjør et markant innhugg i dyrelivet på havbunnen.

Bjørn Tore Forberg
Tromsø

Det sier havforsker Jan Sundet ved Havforskningsinstituttet til Fiskeribladet Fiskaren. Rapporten er så langt ikke publisert – Vi er ikke fornøyd med resultatet av undersøkelsen. Men vi er svært godt fornøyd med at vi endelig kan gi et konkret svar på hvorvidt kongekrabben har påvirket faunaen. I tre år har vi undersøkt to områder i Varangerfjorden som også ble undersøkt før kongekrabbeinvasjonen kom med tyngde. Livet på havbunnen i disse områdene er vesentlig endret fra tilstanden fra før, til etter invasjonen, sier Jens Sundet.

Jan Sundet

Frykten bekreftet

Av kommersielle arter er det i hovedsak rognkjeks forskerne er bekymret for. I Norge er det ikke fokusert på konkurran-

sen med hyse, mens frykten for krabbekonsument av loddeegg ikke er særlig stor.

Det er for forskerne Eivind Oug og Sabine Cochrane som sammen med Sundet, står bak den nye rapporten.

– Fiskerne har lenge etterlyst slike undersøkelser. Det er mer eller mindre vedtatt at krabbeinvasjonen ligger bak det kraftig reduserte hysefisket på kysten og fjordene i Øst-Finnmark. Mange frykter også at krabben fråter seg loddeegg som ellers blir spist av ungsild, og mange fiskere, Direktoratet for naturforvaltning og miljøvernerne har lenge krevd en sterkere nedfisking av krabben?

Ny strategi?

– Som forskere er det vårt utgangspunkt at kongekrabben er en fremmed art som bør fiskes ned. Fra fiskeridepartementet har vi imidlertid fått i oppdrag å gi råd også for et bærekraftig fiske inne ved kysten. Vi har også oppdrag om å forske på hvilken innflytelse krabben har på faunaen, sier Jan Sundet. Norsk strategi har vært at dersom det viser seg at påvirkningen på faunaen er større enn man i utgangspunktet har antatt, så vil det være aktuelt å endre fokus fra bærekraft mot nedfisking.

Lodda klarer seg

– Det må bli en politisk vurdering om resultatet som foreligger skal resultere i endret strategi. Det vi ser klarest er at

rognkjeks som legger eggene sine i store klumper, åpenbart er sårbar. Dette forsterkes av at tareskogen har gått kraftig tilbake, noe som har redusert muligheten for å gjemme seg unna. Her er det også en del andre arter som er utsatt. Lodda derimot, legger sine egg mer spredd utover, samtidig som eggene blander seg med grus på bunnen.

Begge deler reduserer krabbens mulighet til effektiv beiting. Undersøkelser av mageinnhold som gjøres umiddelbart etter fangst av krabber, har vist et beskjedent innslag av lodderogn.

Det er dessuten slik at lodda de siste årene har greid seg bra, til tross for høy grad av beiting både av sild og en stor bestand av torsk, i tillegg til det krabben tar, sier Sundet.

Når det gjelder hyse, har norske forskere ikke sett nærmere på hva krabben betyr som kon-

– Rognkjeks som legger eggene sine i store klumper er åpenbart sårbar. Dette forsterkes av at tareskogen har gått kraftig tilbake, noe som har redusert muligheten for å gjemme seg unna

Havforsker Jan Sundet

kurrent i konsum av bunndyr. – Russerne har forsket på dette. En av konklusjonene er at konkurransen er liten i åpne områder.

Det er riktig at hysa beiter på bunndyr, men holder seg også med mye annen føde, sier Sundet.

bjorn.forberg@fbfi.no
Telefon 77 66 56 82

FAKTA: ALLE MOT ALLE

I høringen om norsk forvaltning av kongekrabbe for 2010 ligger det an til alles kamp mot alle. Interessene til de som fisker i det frie fisket, står mot mange av de som fisker regulert inne ved kysten.

Samtidig er kjøperne delt i to leire, de som produserer fra den frie flåten og de som produserer fra den regulerte kystnære flåten.

Det frie fisket i nord kan bli henvist så langt ut at det ikke er krabbe å fiske, mens subsidierte innleide nedfiskingsfartøyer i vest vil by på hard konkurranse med næringsfiske. Samtidig har de regulerte fiskerne blitt konfrontert med et forslag om nullkvote innværende år.

I tillegg kommer den endelige forskningsdokumentasjonen på at kongekrabben faktisk har betydelig innvirkning på bunnsfaunaen.

Alle mot alle

Forskernes rapport om krabbens innflytelse på faunaen, blir nok et moment i den ellers opphetede debatten om kongekrabbebeskatningen. Her står fisker mot fisker, kjøper mot kjøper og departement mot departement.

I høringen om kongekrabbeforvaltningen ligger det an til forslag om å flytte nordgrensa for fritt fiske av

kongekrabbe ut til 18 eller 20 nautiske mil, samtidig som det vest for Nordkapp skal hyres inn seks fartøyer for konsekkent nedfisking. Bakgrunnen er blant annet at 25 prosent av fartøyene i det frie krabbefisket skal ha vært innom ulovlig fiske i 2009, og dermed redusert grunnlaget for den kystnære flåten med kvoter i det regulerte fisket.

Et tilnærmet bortfall av det frie fisket, vil ramme en betydelig flåte og i tillegg den delen av industrien som har basert seg på produksjon og salg av frikrabben.

Dersom forskerne anbefaling av nullkvote i det regulerte fisket, vil på sin side ramme den industrien som baserer seg på det kystnære og regulerte fisket.